

Bolna mati vse to videč, povzdigne oči k nebesom, zahvali se dobremu Bogu s solzami v očeh za toliko dobroto, da je tudi njej in njenim otrokom napravil na ta sveti dan toliko veselja. „Poklekните otroci,“ dejala je, „in molite z menoj angeljsko pesen: „Čast Bogu na visokosti, in mir ljudém na zemlji, ki so dobrega srca!“

K. P.

Kalif in pesnik.

(Po H. Overhage-ji spisal J. S.-a.)

Svoje dni je živel Kalif, kateremu je bilo večkrat dolg čas, ker ni imel drugega dela, nego jesti, piti, spati — in zdéhati. V svojem življenji je užil užé toliko dobrega, da se mu je vse gabilo, in njegovo srcé je bilo prazno, kakor suha goba. Državna opravila je mesto njega oskrboval vezir, vojaška opravila višji vojskovodja in za pravico sta skrbela Iman in višji Kadi. Lehko se je torej Kalifu zdéhalo, ker ni imel nobenega dela.

Necega dne si je Kalif čas kratil s čitanjem slavošpeva, katerega je nek pesnik o njem skoval. Pesnik je bil vse najlepše in vse najboljše v naravi poiskal ter Kalifa s tem okinčal. Primerjal ga je levu po njegovej velikodušnosti, sokolu po bistroumnosti, palmi po mogočnosti, minaretam po velikosti in njegovo srcé zakládnicí, polnej zlata in plemenitih biserov. Kalif se je kar čudil samemu sebi, ko je v tem olupševalnem zrcalu gledal samega sebe. Naposled se mu je zdelo, da bi vender utegnilo vse to res biti, kajti mogočni gospodje slišijo po večkrat pretirano hvalo ter se tega takó privadijo, da lahko cele megle kadila prenesó, niti da bi jih glava bolela. Kalifu je bila tedaj pesen všeč, a tudi pesnik je bil zadovoljen, katerega je ukazal poklicati ter mu milostivo dejal: „Izprosi si milost od mene, kakešno koli hočeš!“

Pesnik: Mogočni vladar vernih, tvoj služabnik je presrečen v žarku tvoje velike milosti! Najsréčnejši pa bom še le tedaj, če mi blagovoliš prepustiti jednega svojih lovskih psov, da se ž njim zabavljam in kratkočasim.

Kalif: Tvojo prošnjo ti rad izpolnim, ali čudim se tvojej skromnosti.

Pesnik: Prizadeval si bom delati na to, da se tvoje milosti tudi vrednega izkažem.

Kadar lovskega psa priženó, obliže pes najprej gospodarju roko v znamenje hvaležnosti, potem takisto pozdravi tudi pesnika, ki ga je k sebi poklical.

Na to ga pesnik ves navdušen nagovori: „O prekrasna žival! Tvoji zobjé so beli, kakor sneg na Libanonu, ušesa ti visé, kakor konju grive, lepo pisan si, kakor divji tiger, in tvoj rep je povzdignen, kakor perje na čeladi vojskovodje! O koliko divjačine bova midva naločila! Kako lepo zabavo bova imela vse dni! Koliko veselja bova uživala na lovu! Vidim užé v duhu jelene, srne, gazele, ki jih bova dobila — najmenj sto glav — ali kako bova midva siromaka vse to domóv spravila? Ti si premajhen in jaz sem preslab, da bi svoj lovski plen domóv znosila. Ko bi pač imela konja ali vsaj mulo, da bi vse to na njo naložila!“

To je bilo Kalifu jako všeč, ker se je pri tem dobro zabavljaj in si čas kratil, zatorej reče: „Če je takó, dobiš tudi konja in mulo.“

Pesnik: Pristrčna hvala ti, vladar vernikov! Ti si podoben polju, na katerem vsako leto po večkrat dozore plodovi; ti si drevo, na katerem raste cvet in sad ob enem. Zdaj si me napravil najbogatejšega moža, samó da mi za moje živali nedostaje še ovsa in sená, da bi jih prehranil. Tudi bodo gotovo prišli šejki, derviši, pesniki, prijatelji in sorodniki, da mi čestitajo k mojej sreči, in teh ne bom smél odpustiti, da jim ne bi postregel, že zaradi tega ne, ker sem v milosti pri Kalifu. Divjačine bom imel dosti, da jim postrežem, ali od kod naj vzamem kruha in sočivja?“

Kalif: Umeje se, da bogatin ne sme samó imeti, nego on mora tudi dajati, zatorej bom ukazal, da se ti dadé posestvo, kder si bodeš prideloval hrane za svojo živino in ljudi.

In pesnik je dobil pismo, s katerim se mu je podarilo 200 oralov zemlje, da je imel žita za kruh, pašnike za živino in vrt za sadje in sočivje. Na to je pesnik pokleknil pred Kalifa in dejal: „O vladar vseh vladarjev! Ti si kakor Nil med rekami, ki izstopi iz svoje struge, da podeli mokroto in rodovitost polju, potem pa zopet stopi v svojo strugo. Pomisli torej, ali bode zemlja, ki jo imam od tvoje milosti, brez obdelovanja rodila? Jaz ne znam niti orati niti kopati; od kod naj vzamem delavcev za obdelovanje polja, pastirje za svojo živino in služabnike za obdelovanje vrta? Da bom imel kruha, treba bode žito požeti, izmlatiti, zmleti, moko vmesiti in testó speči; tudi trave ne morem sam kositi in sočivja ne znam sam pripravljati in kuhati. Kdo mi bode dal novcev, da vse te potrebne delavce plačam za njihovo delo? O kolike skrbi dela človeku bogastvo!“

Kadar je Kalif vse to slišal, postal je jako dobre volje. Zvijača, prekanjenost in tožba pesnikova se mu je tako dopadla, da ni celo uro čutil dolzega časa. *Zabavljal se je prav prijetno. Zatorej ukaže pesniku iz svoje zakladnice izplačati še tisoč cekinov.*

Kdor želi od mogočnikov in velikih gospodov kaj dobiti, ne sme jih podučevati, ali celó gledati, kako bi jim koristil. To je takó na jutrovem, kakor pri nas. Pevkinja in plesalka stoji pri mogoteih več nego prorokinja, prilizovalec več nego odkritosrčen poštenjak, glumač več nego zvest služabnik, in povsod se prilizovalnemu kužetu godi boljše, nego li psu, ki čuva hišo in dvorišče.

Stara pálica.

Božíč se je približal. Z radostnim srcem sem zasél voz in podirjal domov, kjer kipí v nebó Storžca poraščení vrh. Sneg je po malem naletával, in ko se je ustavil voz pred rojstno mi hišo, bila je njena slamnata streha užé pokrita z belim prtom. Kostanja pred hišnimi durmi pripogibala sta svoje košate veje in ječala pod snežno težo.... Črna temà polegla se je čez belo raván in zavila vso vasico v gosto meglo. Ob Kokri stoji mlin mojih starišev, a danes ne klopočejo kolesa, ne tolčejo stope, danes ní luči v mlinu, danes miruje in praznuje vse, saj danes je — sveti večer. Vsi domači so odšli k pólunočnej maši, samó jaz sem ostal domá „za váruha.“ Da-si truden, vender nisem mogel zaspati, marveč vzel sem knjigo in hotel